ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 26ης Φεβρουαρίου 1975 *

Στην υπόθεση 67/74,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Verwaltungsgericht (διοικητικού δικαστηρίου) της Κολωνίας προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαδικασίας που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Carmelo Angelo Bonsignore, ειδικευμένου εργάτη χημικού, κατοίκου Κολωνίας,

και

«**Oberstadtdirektor**» (προϊσταμένου των διοικητικών υπηρεσιών του Δήμου) της Κολωνίας, παρισταμένου του εκπροσώπου του Δημοσίου στο διοικητικό δικαστήριο της Κολωνίας,

η έκδοση προδικαστικής απόφασης ως προς την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας του Συμβουλίου 64/221, της 25ης Φεβρουαρίου 1964, περί του συντονισμού των ειδικών μέτρων για τη διακίνηση και τη διαμονή αλλοδαπών, τα οποία δικαιολογούνται από λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας ή δημοσίας υγείας,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους R. LECOURT, Πρόεδρο, J. MERTENS DE WILMARS και MACKENZIE STUART, προέδρους τμήματος, A. M. DONNER, R. MONACO, P. PESCATORE (εισηγητές), H. KUTSCHER, M. SØRENSEN και A. O'KEEFFE, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: H. MAYRAS
γραμματέας: A. VAN HOUTTE

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα πραγματικά περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διάταξη της 30ής Ιουλίου 1974, που περιήλθε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 14 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους, το διοικητικό δικαστήριο της Κολωνίας υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, δύο ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 3 παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας του Συμβουλίου 64/221, της 25ης Φεβρουαρίου 1964, περί του συντονισμού των ειδικών μέτρων για τη διακίνηση και τη διαμονή αλλοδαπών, τα οποία δικαιολογούνται από λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας και δημοσίας υγείας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 16).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο αιτήσεως ακυρώσεως ιταλού υπηκόου, κατοίκου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, κατά της απόφασης απέλασής του, που εξέδωσε η αρμόδια για την αστυνόμευση των αλλοδαπών αρχή, κατόπιν καταδίκης του για παράβαση του νόμου περί όπλων και για ανθρωποκτονία εξ αμελείας.

Όπως προκύπτει από τη Διάταξη περί παραπομπής, ο αιτών της κύριας δίκης, προκάλεσε, από αδέξιο χειρισμό του παρανόμως στην κατοχή του ευρισκομένου πυροβόλου όπλου, τον εξ ατυχήματος θάνατο του αδελφού του.

Γι' αυτό το λόγο, το αρμόδιο ποινικό δικαστήριο τον καταδίκασε σε πρόστιμο για παράβαση της νομοθεσίας περί όπλων.

Το δικαστήριο τον έκρινε επίσης ένοχο για ανθρωποκτονία εξ αμελείας, χωρίς όμως να του επιβάλει ποινή για το λόγο αυτό, εκτιμώντας ότι, λόγω των συνθηκών, η ποινή δεν θα είχε νόημα, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της ψυχικής συντριβής που προκάλεσαν στο δράστη οι συνέπειες της απρονοησίας του.

3 Μετά την ποινική καταδίκη, η αρμόδια για την αστυνόμευση των αλλοδαπών αρχή διέταξε την απέλαση του ενδιαφερομένου, δυνάμει του νόμου περί αλλοδαπών, της 28ης Απριλίου 1965 (Bundesgesetzblatt, Teil I, σ. 353), εν συνδυασμώ με το νόμο περί εισόδου και διαμονής των υπηκόων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, της 22ας Ιουλίου 1969 (Bundesgesetzblatt, Teil I, σ. 927), κατ' εφαρμογή της οδηγίας 64/221 στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

4 Το διοικητικό δικαστήριο, που επελήφθη της αιτήσεως ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής, έκρινε ότι, λόγω των ειδικών συνθηκών της περιπτώσεως, η απέλαση δεν εδικαιολογείτο από λόγους «γενικής προλήψεως» που στηρίζονται στα πραγματικά περιστατικά που οδήγησαν στην ποινική καταδίκη ή στην ενεστώσα και προβλεπόμενη συμπεριφορά του αιτούντος της κύριας δίκης.

Κατά το δικαστήριο, ο μόνος ενδεχομένως δικαιολογητικός λόγος του ληφθέντος μέτρου θα μπορούσε να αφορά σκέψεις «γενικής προλήψεως», που προέβαλε τόσο η αρμόδια για την αστυνόμευση των αλλοδαπών αρχή όσο και ο εκπρόσωπος του Δημοσίου και που στηρίζονται στο αποτρεπτικό αποτέλεσμα που πρέπει να έχει η απέλαση αλλοδαπού ο οποίος κατείχε παρανόμως όπλο στους κύκλους των μεταναστών, ενόψει του πολλαπλασιασμού της βίας στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Το διοικητικό δικαστήριο, που κλήθηκε να εφαρμόσει τις διατάξεις της νομοθεσίας — ιδίως την παράγραφο 12 του νόμου της 22ας Ιουλίου 1969 — που θεσπίστηκαν σε εκτέλεση κοινοτικής οδηγίας, έκρινε αναγκαίο να ζητήσει από το Δικαστήριο την ερμηνεία των αντίστοιχων διατάξεων αυτής της οδηγίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κοινοτικού δικαίου.

Το διοικητικό δικαστήριο υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα δύο ερωτήματα:

Πρέπει το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 64/221 του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 1964, περί του συντονισμού των ειδικών μέτρων για τη διακίνηση και τη διαμονή των αλλοδαπών, τα οποία δικαιολογούνται από λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας ή δημοσίας υγείας, να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι αποτελεί εμπόδιο στην απέλαση υπηκόου κράτους μέλους της ΕΟΚ από τις εθνικές αρχές άλλου κράτους μέλους, που αποφασίζεται με σκοπό να αποτρέψει άλλους αλλοδαπούς από τη διάπραξη του ίδιου ή παρόμοιου αδικήματος με αυτό που αποδίδεται στον απελαθέντα ή άλλων παραβάσεων της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, δηλαδή, που αιτιολογείται από λόγους γενικής πρόληψης;

Έχει η ίδια αυτή διάταξη την έννοια ότι υπήκοος κράτους μέλους της ΕΟΚ μπορεί να απελαθεί μόνον όταν υπάρχουν αποχρώσες ενδείξεις από τις οποίες συνάγεται ότι ο εν λόγω αλλοδαπός, υπήκοος κράτους μέλους της Κοινότητας, που έχει καταδικαστεί για αδίκημα, θα υποπέσει σε νέα παράβαση ή απειλεί, κατ' άλλο τρόπο, τη δημόσια τάξη και ασφάλεια κράτους μέλους της ΕΟΚ, δηλαδή για λόγους ειδικής πρόληψης;

5 Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 64/221, «τα μέτρα δημοσίας τάξεως ή δημοσίας ασφαλείας πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά στην προσωπική συμπεριφορά του ατόμου που αφορούν» και «προηγούμενες ποινικές καταδίκες δεν δύνανται καθ' εαυτές να αιτιολογήσουν τη λήψη παρομοίων μέτρων». Οι διατάξεις αυτές πρέπει να ερμηνευτούν υπό το φως των σκοπών της οδηγίας, η οποία αποβλέπει κυρίως στο συντονισμό των μέτρων που δικαιολογούνται από λόγους εξασφάλισης της δημόσιας τάξης και της δημόσιας ασφάλειας, όπως προβλέπεται στα άρθρα 48 και 56 της Συνθήκης, προκειμένου να συνδυαστεί η εφαρμογή των εν λόγω μέτρων με τη θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων στην Κοινότητα και την κατάργηση των δυσμένων διακρίσεων, στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης, μεταξύ ημεδαπών και υπηκόων των άλλων κρατών μελών.

6 Υπ' αυτή την προοπτική, το άρθρο 3 της οδηγίας αναγνωρίζει ότι, ως προς τους υπηκόους των κρατών μελών της Κοινότητας και όσον αφορά τα μέτρα που αποβλέπουν στην τήρηση της δημόσιας τάξης και της δημόσιας ασφάλειας, δεν δύνανται να ληφθούν υπόψη αιτιολογίες που δεν συνδέονται με την ατομική περίπτωση, όπως προκύπτει ιδίως από την επιταγή της παραγράφου 1, σύμφωνα με την οποία καθοριστική πρέπει να είναι «αποκλειστικώς» η «προσωπική συμπεριφορά» αυτών που αφορούν τα εν λόγω μέτρα.

Επειδή οι παρεκκλίσεις από τους κανόνες περί ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων συνιστούν εξαιρέσεις που πρέπει να ερμηνεύονται στενά, η έννοια της «προσωπικής συμπεριφοράς» επιβάλλει το μέτρο της απέλασης να αφορά μόνο περιπτώσεις απειλής της δημόσιας τάξης και της δημόσιας ασφάλειας, που αποδίδονται στο άτομο το οποίο αφορά.

7 Επομένως, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 64/221, αποτελεί εμπόδιο στην απέλαση υπηκόου κράτους μέλους, εφόσον η απόφαση απέλασης ελήφθη με σκοπό την αποτροπή άλλων αλλοδαπών, εφόσον στηρίζεται δηλαδή, σύμφωνα με τη διατύπωση του εθνικού δικαστηρίου, σε λόγους «γενικής πρόληψης».

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε το διοικητικό δικαστήριο της Κολωνίας, με διάταξη της 30ής Ιουλίου 1974, αποφασίζει:

Το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 64/221 του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 1964, περί του συντονισμού των ειδικών μέτρων για τη διακίνηση και τη διαμονή αλλοδαπών, τα οποία δικαιολογούνται από λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας ή δημοσίας υγείας, αποτελεί εμπόδιο στην απέλαση υπηκόου κράτους μέλους, αν αυτή αποφασιστεί με σκοπό την αποτροπή άλλων αλλοδαπών.

LECOURT MERTENS DE WILMARS MACKENZIE STUART DONNER

MONACO PESCATORE KUTSCHER SØRENSEN O'KEEFFE

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 26 Φεβρουαρίου 1975.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
R. Lecourt